

Mette Marie Ydes 8. marts-tale

Taler

Mette Marie Yde
Direktør i Danner

Dato

8. marts 2025

Sted

Ved Danner, Nansensgade 1, 1366
Kbh K

1 ”Menneskerettigheder er kvinders rettigheder.

Og kvinders rettigheder er menneskerettigheder”.

5 Det er måske ikke alle af jer, der kan huske det citat. I år er det 30 år siden, at Hilary Clinton sagde de berømte ord. Hun talte som USA’s førstedame på en FN-konference i Beijing, hvor mere end 17.000 mennesker var samlet.

I dag markerer vi fortsat.

10

Så tak til alle jer, der er kommet her i dag for at markere Kvindernes Internationale Kampdag sammen med Kvinderådet og os i Danner. Tak til jer, der har lyttet og marcheret med banner og flag. Tak til de talere og artister, der har stillet op i dag for en vigtig sag.

15

Konferencen for 30 år siden var vigtig.

189 lande stod sammen. De underskrev en erklæring og handleplan for kvinders rettigheder.

20

Den slog fast – én gang for alle.

At det er et brud på menneskerettighederne, når kvinder udsættes for undertrykkelse, diskrimination og vold ... fra dem, de elsker.

25

Den slog fast.

At vold mod kvinder ikke er noget, der hører privatlivet til.

30

Noget, man selv må klare bag hjemmets fire vægge.

Vold mod kvinder er et strukturelt problem.

35 Et samfundsproblem.

Og desværre er det et globalt problem.

30 år er gået. Men vi er ikke kommet volden til livs. Tværtimod.

40

På verdensplan udsættes mere end hver fjerde kvinde for vold af en partner. Kig omkring jer ...

Hver fjerde kvinde.

45

Det er mange.

Det gør mig tung om hjertet, at vi ikke er kommet videre. At vi stadig er så langt fra at give kvinder den respekt, frihed og sikkerhed, de har ret til.

50

Jeg vil gerne give jer indblik i livet for nogle af de kvinder, vi møder. Fra en kvindegroupe i det nordlige Armenien. Det er ét af de fem lande, hvor vi i Danner samarbejder med lokale kvinderektighedsorganisationer om at bekæmpe vold.

55

De 8 kvinder i gruppen var alle flygtet fra vold og fordrivelse i Nagorno-Karabakh. Historierne, de fortalte, var hjerteskrærende.

60 En enke i 40'erne fortalte, hvordan hun havde fået afslag på et specialskoletilbud til sit barn, fordi hun ikke ville have sex med skoleinspektøren.

Og flere af kvinderne fortalte, hvordan de levede med vold i deres nye, midlertidige hjem.

65 En ældre kvinde delte, hvordan hendes mand var traumatiseret af krig og konflikt. At traumerne blev til vold.

Det samme gjaldt hendes søn.

70

Hun var nu bekymret for sin svigerdatters sikkerhed. For hvad gjorde hendes søn mon ved hende derhjemme?

75

Ligesom vores medsøstre i Afghanistan, som Tahmina har fortalt om, er det frygtelige vilkår at leve under.

Men sådan er det vel ikke i Danmark?

80

Det spørgsmål får jeg tit.

Og selvfølgelig har kvinder i Danmark generelt set bedre vilkår end vores medsøstre mange andre steder i verden. Men det gælder ikke alle kvinder i Danmark.

85

Og når det kommer til partnervold, ser det faktisk ikke meget anderledes ud her i vores velfærdssamfund. Faktisk ligger Danmark over EU-gennemsnittet, når det kommer til partnervold mod kvinder.

90

Kvindernes historier er på den ene side lige så forskellige som kvinderne selv. Men på den anden side er de ens.

Det er historier om en mand, der vil bestemme.

95

Bestemme, hvordan hun skal gå klædt.

Hvem hun må tale med.

Som vil kontrollere, hvor hun er.

100

Taler ned til hende.

Truer hende.

Rusker og slår hende.

105

Det er historier, der eksisterer i Armenien, Afghanistan. Og I Allerød?

110 Det kommer til udtryk med forskellig styrke, men roden kommer af det samme strukturelle problem.

Og jeg må indrømme, at jeg bliver bekymret for de antifeministiske tendenser, vi ser i verden. Jeg bliver bekymret, fordi vi for længst har slået fast:

115 At volden er kønnet.

At den vold, kvinder udsættes for, er hyppigere og grovere end den vold, mænd udsættes for.

120 At vold er et ligestillingsproblem.

Vi oplever et kvindesyn, der har ændret sig.

125 Vi møder mænd, som hader kvinder, og samles på internettet og sociale medier.

Mænd, som mener, kvinders rettigheder på en eller anden måde går ud over deres egne.

130 Mænd med tusinder og atter tusinder af følgere, der påvirker andre med deres misogyne kvindesyn.

Mænd – og kvinder for den sags skyld – som mener, at kvindens plads er tilbage i køkkenet.

135 Vi skal allesammen være bekymrede.

Fordi en tilbagevenden til 1950'ernes kønsroller på ingen måde er et skridt i den rigtige retning. Og fordi vi ved, at volden hænger uløseligt sammen med normer og patriarkalske magtstrukturer.

140 Hvor er friheden og sikkerheden for de kvinder, der lever under de normer?

Hvad sker der med de børn, som vokser op under det kvindesyn?

145 Børn, som vokser op i vold, tager alvorligt skade.

Det ved vi.

150 Volden kan følge dem langt ind i voksenlivet. Den kan betyde, at de selv vokser op og ender i et voldeligt forhold.

Vi skylder børnene at gøre mere.

155 At beskytte dem mod volden.

At vise dem, at de har værdi i sig selv.

At de har rettigheder.

160

Hvis vi skal stoppe volden, må vi starte dér.

Vi må tage opgaven alvorligt og sikre, at volden ikke går i arv fra generation til generation ... til generation.

165

I dag er en kampdag. Og vi må se fremad. Lade os inspirere af de fremskridt, der trods alt også sker.

170

I England og Wales omtaler politichefer vold mod kvinder med den alvor, det er.

En ”national nødsituation”. Ord som også bruges om fx klimaforandringer og terrortrusler.

175

I Danmark har ligestillingsministeriet aldrig været sit eget. Det har været parret med alt fra fiskeri til transport, digitalisering og ja – nu miljø. Men heldigvis hos en minister, der har nogle ambitioner for området. Til sammenligning har Mexico sit eget kvindeministerium.

180

I Sverige, Australien, Argentina og mange andre lande har man en partnerdrabsdatabase. Og i Norge har man en partnerdrabskommission.

Det er noget, vi har ønsket os i Danmark i lang tid, for viden er helt centralt, hvis vi ønsker forandring.

185

Er der så slet ikke sket nogle fremskridt herhjemme?

Jo, heldigvis.

190

Vi har fået en national handleplan mod partnervold og -drab.

Vi fik kriminaliseret psykisk vold for 6 år siden.

195 Politiet bliver dygtigere til at håndtere sager om partnervold.

Og om kort tid indføres den omvendte fodlænke. Et vigtigt redskab til at beskytte ofre for partnervold og stalking.

200 Alt det er vi glade for.

... Men vi venter stadig på en partnerdrabskommission.

Og vi er selvfølgelig ikke i mål endnu.

205

Vi skal:

som samfund fremelske et tidssvarende og sundt kvindesyn.

210 sørge for den rette hjælp til voldsudsatte kvinder og børn, når de akut har brug for hjælp. Vi må ikke lade dem i stikken. aldrig glemme, at volden er kønnet.

215

At vi i Danmark og i verden skal gøre meget mere.

Så kvinder ikke bliver udsat for vold eller dræbt, alene fordi de er kvinder.

220 Dengang for 30 år siden afsluttede Hillary Clinton sin tale med at sige ”tiden er nu”.

Og desværre er de ord lige så aktuelle i dag, som de var dengang.

Tiden er nu.

Rigtig god kampdag!

230

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler.

Kildetype

Digitalt manuskript

235

Tags

8. marts-tale

Relateret

Vibeke Abels 8. marts-tale
8. marts 2025

240

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mette-marie-ydes-8-marts-tale-2025>

245

250

255

260